ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 8. novembra 2007 *

V spojených veciach C-260/06 a C-261/06,

ktorej predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podané rozhodnutím Cour d'appel de Montpellier (Francúzsko) z 24. mája 2006 a doručené Súdnemu dvoru 15. júna 2006, ktoré súvisia s trestnými konaniami proti:

Daniel Escalier (C-260/06),

Jean Bonnarel (C-261/06),

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia G. Arestis, E. Juhász, J. Malenovský a T. von Danwitz (spravodajca),

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: R. Grass,

* Jazyk konania: francúzština.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— páni Escalier a Bonnarel, v zastúpení: J.-P. Montenot, advokát,

— francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a R. Loosli-Surrans, splnomocnení zástupcovia,

— grécka vláda, v zastúpení: G. Kanellopoulos a S. Papaioannou, splnomocnení zástupcovia,

— holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster, splnomocnená zástupkyňa,

— fínska vláda, v zastúpení: A. Guimaraes-Purokoski, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: B. Stromsky, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 10. júla 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článkov 28 ES a 30 ES, ako aj smernice Rady 91/414/EHS z 15. júla 1991 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh (Ú. v. ES L 230, s. 1; Mim. vyd. 03/011, s. 332, ďalej len „smernica“).

2 Tieto návrhy boli predložené v rámci trestných konaní vedených proti pánom Escalierovi a Bonnarelovi, ktorí sú stíhaní za nedodržanie francúzskych právnych predpisov týkajúcich sa uvedenia na trh, držby a používania prípravkov na ochranu rastlín.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Podľa článku 28 ES množstevné obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnakým účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané. Podľa článku 30 ES však zákazy alebo obmedzenia dovozu medzi členskými štátmi, ktoré sú odôvodnené najmä ochranou zdravia a života ľudí a zvierat alebo ochranou rastlín, sú povolené, ak nie sú prostriedkami svojvoľnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu medzi členskými štátmi.

4 Smernica stanovuje jednotné pravidlá týkajúce sa podmienok a konania o povolení na uvádzanie na trh (ďalej len „PUT“) prípravkov na ochranu rastlín, ako aj ich revidovanie a ich zrušenie. Týka sa nielen harmonizácie pravidiel týkajúcich sa podmienok a konaní o schvaľovaní uvedených prípravkov, ale aj zabezpečenia vysokého stupňa ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia proti hrozbám a rizikám vyplývajúcim z nekontrolovaného používania týchto prípravkov. Smernica má za cieľ okrem iného zrušiť prekážky voľného pohybu týchto prípravkov.

5 Smernica sa týka najmä povoľovania, uvádzania na trh, používania a kontroly prípravkov na ochranu rastlín v obchodnej forme v rámci Európskeho spoločenstva.

Podľa jej článku 2 bodu 10 sa pod pojmom „uvádzanie na trh“ rozumie každá dodávka, či už za úhradu alebo bezodplatne, okrem dodávky určenej na uskladnenie, po ktorej nasleduje odoslanie z územia Spoločenstva. Dovoz prípravku na ochranu rastlín na toto územie sa považuje na účely tejto smernice za uvedenie na trh.

6 Článok 3 ods. 1 smernice znie:

„Členské štáty nariadia, že prípravky na ochranu rastlín sa nemôžu uvádzať na trh a ani používať na ich území, pokiaľ takýto prípravok nepovolili v súlade s touto smernicou,…“

7 Článok 4 smernice najmä stanovuje podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohol byť prípravok na ochranu rastlín povolený. Podľa tohto istého článku musia byť v povoleniach výslovne uvedené požiadavky týkajúce sa uvádzania na trh a používania prípravku a povolenia sa udelia na pevne stanovené obdobie, najviac na obdobie 10 rokov, stanovené členskými štátmi. Povolenia môžu byť kedykoľvek preskúmané a musia byť na základe určitých podmienok zrušené. Keď členský štát zruší PUT, ihneď o tom informuje držiteľa povolenia.

8 Smernica okrem toho v článku 3 ods. 4 a v článku 16 stanovuje osobitnú kontrolu týkajúcu sa klasifikovania, balenia a označovania každého prípravku. Podľa článku 16 ods. 1 na všetkých obaloch musí byť najmä jasne a nezmazateľne uvedený obchodný názov alebo označenie tohto prípravku, meno a adresa držiteľa PUT, číslo PUT, ako aj množstvo údajov týkajúcich sa prípravku a jeho používania, ako napríklad údaje týkajúce sa zvláštnych rizík pre ľudí, zvieratá a životné prostredie, ako aj bezpeč-

nostné pokyny, ktoré treba vykonať na ich ochranu, použitia, pre ktoré bol prípravok na ochranu rastlín povolený, a všetky podmienky, kedy možno alebo nemožno daný prípravok používať, ako aj pokyny na použitie.

9 Členský štát, ktorému sa podáva žiadosť o PUT prípravku na ochranu rastlín už povolenom v inom členskom štáte, musí podľa článku 10 ods. 1 smernice na základe určitých podmienok a okrem výnimiek upustiť od vyžadovania opakovania už vykonaných skúšok a analýz.

10 Článok 17 prvý pododsek smernice znie:

„Členské štáty vykonajú potrebné opatrenia, aby prípravky na ochranu rastlín, ktoré boli uvedené na trh a ich použitie bolo úradne skontrolované s cieľom zistiť, či spĺňajú požiadavky tejto smernice a najmä požiadavky povolenia a či sú v súlade s informáciami uvedenými na etikete."

Vnútroštátna právna úprava

11 Podľa článku L. 253-1 code rural (poľnohospodársky zákonník):

„Uvádzanie na trh, používanie a držba konečným používateľom prípravkov na ochranu rastlín je zakázané, pokiaľ nie je povolené ich uvádzanie na trh…"

12 Podmienky udelenia PUT prípravkov na ochranu rastlín vo Francúzsku sú stanovené v dekréte č. 94-359 z 5. mája 1994 o kontrole prípravkov na ochranu rastlín (JORF zo 7. mája 1994, s. 6683), ktorá bola prijatá na zabezpečenie prebratia smernice do vnútroštátneho právneho poriadku.

13 Dekrét č. 2001-317 zo 4. apríla 2001, ktorý zaviedol zjednodušený postup povolenia na uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín pochádzajúcich z Európskeho hospodárskeho priestoru na trh (JORF zo 14. apríla 2001, s. 5811) a ktorý bol kodifikovaný v článkoch R. 253-52 až R. 253-55 code rural, vo svojom článku 1 stanovuje:

„Dovoz na vnútroštátne územie prípravku na ochranu rastlín pochádzajúceho zo štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, v ktorom už prípravok má povolenie na uvádzanie na trh vydané v súlade so smernicou…, a zhodného z prípravkom nazvaným ďalej ‚referenčný prípravok' je povolený za nasledujúcich podmienok:

Referenčný prípravok musí mať povolenie na uvádzanie na trh udelené ministrom poľnohospodárstva v súlade s ustanoveniami hláv I, III a IV vyššie uvedeného dekrétu z 5. mája 1994.

Zhodnosť dovezeného prípravku na vnútroštátne územie s referenčným prípravkom sa posudzuje na základe týchto troch kritérií:

— spoločný pôvod oboch prípravkov v tom zmysle, že boli vyrobené rovnakým spôsobom, rovnakou spoločnosťou alebo prepojenými podnikmi alebo na základe koncesie,

— pri výrobe bolo použitých jedna alebo viac rovnakých účinných látok,

— podobné účinky oboch prípravkov zohľadniac rozdiely, ktoré môžu existovať na úrovni poľnohospodárskych, fytosanitárnych podmienok a podmienok životného prostredia, najmä klimatických, spojených s užívaním prípravkov.“

14 Podľa článku 1 ministerského výnosu zo 17. júla 2001 o vykonávaní dekrétu č. 2001-317 (JORF z 27. júla 2001, s. 12091) každý žiadateľ o PUT pre prípravok na ochranu rastlín pochádzajúci zo štátu Európskeho hospodárskeho priestoru musí predložiť na podporu svojej žiadosti spis, ktorý sa skladá z tlačiva uvádzajúceho informácie, ktorých zoznam je uvedený v prílohe tohto výnosu, návrh označenia prípravku, ktorého uvedenie na trh je požadované na základe súbežného dovozu, vo francúzštine, ako aj pôvodné označenie dovezeného prípravku alebo prípravkov.

15 Príloha uvedeného ministerského výnosu stanovuje, že žiadateľ o PUT takéhoto prípravku na ochranu rastlín musí na podporu svojej žiadosti poskytnúť údaje týkajúce sa identity dovozcu, označenia dovážaného prípravku a referenčného prípravku, požadované použitia prípravku, ktorý je predmetom žiadosti, ako aj francúzskeho označenia dovozu a obchodné meno navrhnuté vo Francúzsku pre dotknutý prípravok.

Spory vo veci samej a prejudiciálne otázky

16 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že trestné konanie bolo začaté francúzskymi súdmi proti dvom vinohradníkom, pánovi Escalierovi (vec C-260/06) a pánovi Bonnarelovi (vec C-261/06), ktorým je vytýkaná držba antiparazitárnych prípravkov

na použitie v poľnohospodárstve, ktoré nemali udelené PUT. Pánovi Escalierovi sa okrem toho vytýka použitie týchto prípravkov a pánovi Bonnarelovi odmietnutie vykonať zničenie týchto prípravkov. V oboch veciach ide o prípravky, ktoré pochádzajú zo Španielska.

17 Tribunal de grande instance de Carcassonne vyhlásil 15. júna 2005 rozsudky, ktorými uznal obvinených za vinných z vyššie uvedených priestupkov a odsúdil každého z nich na podmienečný trest peňažnej pokuty vo výške 1 500 eur. Pán Escalier a pán Bonnarel sa proti týmto rozsudkom odvolali na Cour d'appel de Montpellier.

18 Ako na prvom stupni, tak aj pred vnútroštátnym súdom páni Escalier a Bonnarel tvrdili, že dotknutým prípravkom už bolo udelené PUT vo Francúzsku pre iných dovozcov alebo sú podobné s referenčnými prípravkami povolenými v tomto členskom štáte. Rovnako zdôrazňujú, že zjednodušený postup PUT a ustanovenia poľnohospodárskeho zákonníka, na ktorých je založené trestné stíhanie voči nim, sa neuplatňujú na poľnohospodárov, ktorí pristupujú k týmto dovozom nie s obchodnými cieľmi, ale s osobnými cieľmi. Okrem toho uvedený postup nie je v súlade s právom Spoločenstva alebo je prinajmenšom neprimeraný z dôvodu jeho náročnosti a nákladov.

19 Tribunal de grande instance de Carcassonne, ako aj Cour d'appel de Montpellier konštatovali, že zjednodušený postup PUT definovaný francúzskym zákonodarcom má za cieľ dbať o to, aby na trh neboli uvádzané výrobky predstavujúce riziká a nebezpečenstvá pre človeka, zvieratá a životné prostredie. Podľa týchto súdov takýto postup má za cieľ skĺbiť zásadu voľného pohybu vo vnútri Spoločenstva a potrebu umožnenia každému členskému štátu dbať o ochranu verejného zdravia a ochranu životného prostredia, najmä vo vzťahu k miestnym osobitostiam. Dodávajú, že smernica nerobí žiadny rozdiel medzi súbežnými dovozmi na obchodné účely a dovozmi jednotlivcov na súkromné účely na ich výlučne osobné použitie.

20 So zreteľom na to, že rozhodnutie sporov, ktoré má urobiť, závisí od súladu francúzskej právnej úpravy s právom Spoločenstva, Cour d'appel de Montpellier rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky, ktoré sú rovnaké v dvoch veciach C-260/06 a C-261/06:

„1. Ak členský štát podriaďuje dovoz prípravku na ochranu rastlín pochádzajúceho z iného členského štátu, v ktorom už prípravok má [PUT] vydaný v súlade so smernicou…, zjednodušenému postupu [PUT] s cieľom overiť, či dovezený prípravok spĺňa podmienky zhody definované rozsudkom… z 11. marca 1999 [British Agrochemicals Association, C-100/96, Zb. s. I-1499], je tento členský štát oprávnený použiť voči podnikateľovi predmetný postup zjednodušeného povolenia, ak:

— dovozca je poľnohospodár, ktorý dováža prípravok výlučne na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku, ktoré sú rôznorodé, ale kvantitatívne obmedzené, a nepristupuje teda k jeho uvádzaniu na trh v obchodnom zmysle, ktorý predpokladá tento pojem,

— zjednodušený postup PUT, ktorý zodpovedá povoleniu na dovoz, je individuálny pre každého podnikateľa/distribútora núteného nazvať dovezený prípravok svojou vlastnou značkou a podlieha poplatku vo výške 800 eur[?]

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku, môže sa rozsudok z 26. mája 2005 [Komisia/Francúzsko] vo veci C-212/03 [Zb. s. I-4213], týkajúci sa osobných dovozov liekov jednotlivcami použiť na prípad prípravkov na ochranu rastlín dovážaných poľnohospodármi na vlastné potreby ich poľnohospodárskych podnikov?“

21 Uznesením predsedu Súdneho dvora zo 12. júla 2006 boli veci C-260/06 a C-261/06 spojené na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj na účely vyhlásenia rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

22 Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či členský štát, ktorý podriaďuje dovoz prípravku na ochranu rastlín pochádzajúceho z iného členského štátu, v ktorom už tento prípravok má vydané povolenie, zjednodušenému postupu PUT s cieľom overiť, či dovezený prípravok spĺňa podmienky zhody s referenčným prípravkom, už povoleným v tomto členskom štáte dovozu, môže použiť voči podnikateľovi predmetný postup zjednodušeného povolenia, ak podnikateľ je poľnohospodár, ktorý dováža prípravok výlučne na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku, tento zjednodušený postup je individuálny pre každého podnikateľa a núti ho nazvať dovezený prípravok svojou vlastnou značkou a podlieha poplatku vo výške 800 eur.

23 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že systém stanovený smernicou sa nezakladá na povinnosti vzájomného uznávania PUT vydaných pre prípravky na ochranu rastlín v iných členských štátoch členskými štátmi, ale na povinnosti povoliť tieto prípravky, ktorá je v pôsobnosti členských štátov, ktoré nie sú viazané PUT vydanými v inom členskom štáte.

24 Podľa zásad uvedených v smernici, najmä v jej článku 3 ods. 1, a napriek pravidlám Zmluvy ES týkajúcich sa voľného pohybu tovaru teda žiadny prípravok na ochranu rastlín nemôže byť uvedený na trh a použitý v členskom štáte bez toho, aby mu bol predtým v súlade so smernicou príslušným orgánom tohto členského štátu vydaný

PUT. Táto požiadavka rovnako platí, ak dotknutý prípravok už má vydaný PUT príslušným orgánom iného členského štátu, keďže smernica vyžaduje, aby bolo predchádzajúce povolenie získané od príslušného orgánu každého členského štátu, v ktorom je tento prípravok uvedený na trh a použitý (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. septembra 1998, Harpegnies, C-400/96, Zb. s. I-5121, bod 26).

25 V prípade, v ktorom je v členskom štáte predložená žiadosť o PUT pre prípravok na ochranu rastlín, ktorý už bol povolený v inom členskom štáte, požiadaný členský štát však musí podľa článku 10 ods. 1 smernice na základe určitých podmienok a okrem výnimiek upustiť od vyžadovania opakovania už vykonaných skúšok a analýz v inom členskom štáte, čo umožňuje úsporu času a nákladov na získanie požadovaných údajov.

26 Z toho vyplýva, že povinnosť dovozcu prípravku na ochranu rastlín získať PUT vydaný v súlade so smernicou pred sprístupnením tohto prípravku pre tretie osoby v členskom štáte, ktorá vyplýva zo smernice, netvorí v zásade obmedzenie obchodovania vo vnútri Spoločenstva zakázané v článku 28 ES (pozri, pokiaľ ide o lieky, rozsudky z 11. decembra 2003, Deutscher Apothekerverband, C-322/01, Zb. s. I-14887, body 48, 52 a 53, ako aj z 29. apríla 2004, Komisia/Rakúsko, C-150/00, Zb. s. I-3887, body 56 a 57). Toto isté zistenie platí aj pri zákaze používania prípravku na území členského štátu dovozu, ak nebol predtým povolený.

27 Následne podnikateľ, ktorý nadobudol prípravok na ochranu rastlín pochádzajúci z členského štátu, v ktorom je legálne uvádzaný na trh podľa PUT vydaného príslušnými orgánmi toho štátu, nemôže doviesť tento prípravok do iného členského štátu na účely jeho uvedenia na trh alebo použitia, ak mu týmto členským štátom dovozu nebol riadne udelený PUT.

28 Naopak, ak dovoz do členského štátu prípravku na ochranu rastlín, ktorý má vydaný PUT podľa ustanovení smernice v inom členskom štáte, predstavuje súbežný dovoz vo vzťahu k prípravku na ochranu rastlín, ktorý už má vydaný PUT v členskom štáte dovozu, ustanovenia smernice týkajúce sa postupu udelenia PUT sa neuplatnia (pozri, pokiaľ ide o lieky, rozsudok z 12. novembra 1996, Smith & Nephew a Primecrown, C-201/94, Zb. s. I-5819, bod 21, ako aj, pokiaľ ide o prípravky na ochranu rastlín, rozsudok British Agrochemicals Association, už citovaný, bod 31). Táto situácia sa rovnako týka ustanovení Zmluvy týkajúcich sa voľného pohybu tovaru.

29 Členské štáty však musia overiť, či dovoz prípravku na ochranu rastlín, ktorý má vydaný PUT v inom členskom štáte, predstavuje súbežný dovoz vo vzťahu k prípravku, ktorý už má vydaný PUT v členskom štáte dovozu, pretože musia zabezpečiť dodržiavanie povinností a zákazov stanovené v smernici (pozri v tomto zmysle rozsudok British Agrochemicals Association, už citovaný, bod 33).

30 Za predpokladu, že dotknutý prípravok na ochranu rastlín musí byť považovaný za prípravok, ktorý už bol povolený v členskom štáte dovozu, príslušné orgány tohto štátu musia dotknutému prípravku umožniť, aby bol uvedený na trh na základe PUT udeleného prípravku na ochranu rastlín, ktorý je už na trhu, ibaže by tomu bránili dôvody vychádzajúce z účinnej ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia (pozri v tomto zmysle rozsudky Smith & Nephew a Primecrown, už citovaný, body 29 a 32, ako aj British Agrochemicals Association, už citovaný, bod 36). Prípravok na ochranu rastlín dovezený na územie členského štátu prostredníctvom súbežného dovozu teda nemôže byť uvedený na trh ani automaticky, ani neobmedzene a nepodmienene na základe PUT udeleného prípravku na ochranu rastlín už prítomného na trhu tohto štátu.

31 V prípade, že prípravok na ochranu rastlín nemôže byť považovaný za prípravok, ktorý už je povolený v členskom štáte dovozu, tento členský štát môže vydať PUT tomuto prípravku iba v súlade s podmienkami stanovenými v smernici (pozri rozsudky Smith & Nephew a Primecrown, už citovaný, bod 30, ako aj British Agrochemicals Association, už citovaný, bod 37) alebo zakázať jeho uvedenie na trh a používanie.

32 Z vyššie uvedeného vyplýva, že členské štáty sú povinné podriadiť dovozy prípravkov na ochranu rastlín na ich územie postupu preskúmania, ktoré môže, ako je tomu v spore vo veci samej, mať formu takzvaného „zjednodušeného" postupu, ktorý má za cieľ overiť, či prípravok potrebuje PUT alebo či má byť považovaný za prípravok, ktorý už bol v členskom štáte dovozu povolený. V tejto súvislosti prináleží príslušným orgánom členského štátu dovozu, aby na žiadosť dotknutých osôb posúdili, či môže dotknutý prípravok byť uvedený na trh na základe PUT vydaného pre prípravok na ochranu rastlín, ktorý už je prítomný na trhu v tomto štáte.

33 Tieto zistenia platia, ako to uviedla aj generálna advokátka v bodoch 40 až 47 svojich návrhov a ako to tvrdia členské štáty, ktoré predložili Súdnemu dvoru svoje pripomienky, a Komisia európskych spoločenstiev, nezávisle od účelu dovozu, a teda sú rovnako uplatniteľné na poľnohospodárov, ktorí dovážajú prípravky na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku.

34 Ak by boli poľnohospodári oslobodení od povinnosti podliehať zjednodušenému postupu PUT, posúdenie otázky, či prípravok môže byť uvedený na trh na základe PUT vydaného pre iný prípravok na ochranu rastlín, by bolo zodpovednosťou samotných poľnohospodárov. Jednak však toto posúdenie nemôže vzhľadom na naliehavé dôvody všeobecného záujmu spojené s ochranou zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia a vzhľadom na zistenia uvedené v bode 30 tohto rozsudku podliehať

iným ako príslušným orgánom členského štátu dovozu. Jednak poľnohospodár nedisponuje za každých okolností vhodnými prostriedkami, aby bez toho, aby prišlo k postupu stanovenému na tento účel, mohol vykonať takéto posúdenie spoľahlivo.

35 Okrem toho takéto oslobodenie by spochybnilo nielen systém stanovený smernicou, podľa ktorého uvedenie na trh a používanie prípravkov na ochranu rastlín musí podliehať predchádzajúcemu povoleniu, ale tiež účinnosť mechanizmu kontroly, ktorý najmä podľa článku 3 ods. 1 a článku 17 smernice spadá do pôsobnosti členských štátov.

36 Následne členský štát oprávnene požaduje od osoby, ktorá zamýšľa uskutočniť súbežný dovoz prípravku na ochranu rastlín už povoleného na jeho území, aby podliehal zjednodušenému postupu PUT, aj keď je tento dovozca poľnohospodár, ktorý dováža tento prípravok na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku.

37 Pokiaľ ide o súlad individuálneho charakteru PUT udeleného na základe zjednodušeného postupu, ako aj povinnosti dovozcu nazvať prípravok, ktorý je predmetom súbežného dovozu, svojou vlastnou značkou a zaplatiť poplatok vo výške 800 eur pri tomto postupe s právom Spoločenstva, je potrebné zdôrazniť, že prislúcha príslušným vnútroštátnym orgánom zabezpečiť prísne dodržiavanie základného cieľa právnej úpravy Spoločenstva, t. j. ochranu zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia. Zásada proporcionality však v rámci ochrany voľného pohybu tovaru vyžaduje, aby sporná právna úprava bola uplatňovaná v rozsahu, v akom je to nevyhnutné na dosiahnutie legitímne sledovaných cieľov ochrany životného prostredia a zdravia ľudí a zvierat (rozsudky z 10. septembra 2002, Ferring, C-172/00, Zb. s. I-6891, bod 34, a z 1. apríla 2004, Kohlpharma, C-112/02, Zb. s. I-3369, bod 14).

— O individuálnom charaktere PUT

38 V tejto súvislosti, ako uviedla aj generálna advokátka v bodoch 49 a 50 svojich návrhov a ako tvrdí holandská a fínska vláda, vzhľadom na nebezpečenstvo prípravkov na ochranu rastlín a riziká spojené s ich užívaním je potreba účinného a spoľahlivého overenia dodržiavania požiadaviek smernice schopná odôvodniť individuálny charakter PUT.

39 Cieľ, podľa ktorého žiadne použitie prípravkov na ochranu rastlín, ktoré podlieha podmienkam stanoveným PUT, nemôže nastať na území členského štátu bez toho, aby podliehalo postupu preskúmania vykonaného príslušnými orgánmi tohto členského štátu, môže byť zabezpečený iba vtedy, ak každý podnikateľ povinne podlieha zjednodušenému postupu PUT, či už má v úmysle sprístupniť dovezený prípravok pre tretie osoby, alebo použiť ho ním samotným na svoje vlastné potreby.

40 Ak by sa v rámci súbežného dovozu PUT viazal na samotný dovezený prípravok a nie na osobu dovozcu, spočívalo by na samotnom dovozcovi vykonať potrebné overenia. Pritom umožniť podnikateľom bez akejkoľvek predchádzajúcej kontroly sprístupniť tretím osobám alebo použiť prípravok na ochranu rastlín, ktorý už bol predmetom zjednodušeného postupu PUT, by mohlo zvýšiť riziko nesprávneho alebo nevhodného použitia tohto prípravku. Na jednej strane by totiž nebolo zaručené, že dovozcovia vykonajú spoľahlivé preskúmania s cieľom zistiť, či a na základe akých podmienok môže byť prípravok na ochranu rastlín, ktorý bol predmetom súbežného dovozu, uvedený na trh na základe PUT vydaného pre iný prípravok. Na druhej strane by takisto nemohlo byť príslušnými orgánmi dotknutého členského štátu účinne kontrolované dodržiavanie prísnych pravidiel týkajúcich sa označovania a balenia prípravkov na ochranu rastlín, ktoré majú za cieľ najmä zabezpečiť správne použitie tohto prípravku.

41 Okrem toho PUT môže byť predmetom preskúmania alebo môže byť zrušené. V tomto prípade, ako to uviedla generálna advokátka v bode 50 svojich návrhov, ako aj francúzska vláda, členské štáty musia, v závislosti od dôvodov zrušenia PUT, byť schopné stiahnuť v čo najkratšom čase všetky dotknuté prípravky zo svojho územia, čo by nebolo možné, ak by PUT nemal individuálny charakter a ak by zjednodušenému postupu PUT podliehal iba prvý súbežný dovoz prípravku.

42 Z vyššie uvedeného vyplýva, že je odôvodnené, aby PUT uvedený v rámci zjednodušeného postupu mal individuálny charakter.

43 Následne dovozca môže podliehať zjednodušenému postupu PUT, aj keď pre súbežne dovezený prípravok už bol vydaný PUT pre iného súbežného dovozcu. Akonáhle je však príslušnými orgánmi členského štátu dovozu konštatovaná zhoda takéhoto prípravku s referenčným prípravkom, administratívne kroky, ktoré má vykonať súbežný dovozca v rámci zjednodušeného postupu PUT, by mali byť vzhľadom na zásadu proporcionality obmedzené na zaregistrovanie žiadosti o PUT. Takáto žiadosť musí obsahovať údaj o referenčnom prípravku, ako aj záväzok dodržiavať podmienky spojené s užívaním stanovené v PUT týkajúceho sa referenčného prípravku. Príslušný správny orgán musí rozhodnúť v lehote, ktorá nie je dlhšia ako lehota nevyhnutne potrebná na preskúmanie žiadosti. Dĺžka tejto lehoty môže závisieť od overení, ktoré sa prípadne vyskytnú, ak tento správny orgán disponuje ukazovateľmi, na základe ktorých sa domnieva, že súbežne dovezený prípravok sa má používať za rozdielnych podmienok od podmienok používania referenčného prípravku.

— O povinnosti označovania značkou

44 Pokiaľ ide o povinnosť označiť súbežne dovezený prípravok na ochranu rastlín značkou podnikateľa, francúzska vláda podporená holandskou vládou tvrdí, že

francúzske právo neukladá takúto povinnosť. Francúzske právo na základe prílohy ministerského výnosu zo 17. júla 2001 iba vyžaduje, aby na podporu žiadosti o PUT bolo predložené „obchodné meno navrhnuté vo Francúzsku pre prípravok, ktorý je predmetom žiadosti“.

45 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že takáto povinnosť, ktorá sa týka označovania dotknutého prípravku obchodným menom alebo značkou podnikateľa, nie je v prípade súbežného dovozu vykonaného s cieľom použiť prípravok na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku ani vhodná, ani potrebná na dosiahnutie cieľov ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia.

46 Z toho vyplýva, že uvedená povinnosť nemôže byť považovaná za odôvodnenú na základe ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia v prípadoch, akými sú spory vo veciach samých, a následne nemôže byť uplatnená na dotknuté osoby.

— O povinnosti zaplatiť poplatok vo výške 800 eur

47 Pokiaľ ide o poplatok uložený podnikateľovi pri súbežnom dovoze prípravkov na ochranu rastlín, vyberaný v súvislosti so zjednodušeným postupom PUT, francúzska vláda tvrdí, že suma 800 eur je odôvodnená skutočnosťou, že príslušné správne orgány systematicky preskúmavajú každý spis a vykonávajú overenia u príslušných orgánov iných členských štátov.

48 Hoci je pravda, že overenia u príslušných orgánov členského štátu vývozu sa môžu ukázať potrebné na posúdenie, či prípravok na ochranu rastlín má dostatočný stupeň podobnosti s referenčným prípravkom už povoleným v členskom štáte dovozu, takéto opatrenie nemôže byť v zásade vzhľadom na zásadu proporcionality odôvodnené pre každú žiadosť o udelenie PUT predloženú pre rovnaký prípravok, pre ktorý bolo vydané takéto povolenie inému podnikateľovi. Ako teda bolo konštatované v bode 43 tohto rozsudku, v takom prípade by administratívne kroky mali byť v zásade obmedzené na zaregistrovanie žiadosti o PUT. Nemôže byť však vylúčené, že sa ukážu ako nevyhnutné doplňujúce overenia, ak príslušné správne orgány majú dôvod myslieť si, že prípravok, ktorého súbežný dovoz sa zamýšľa, sa môže používať za iných podmienok, ako sú podmienky používania pre referenčný prípravok, a že existuje riziko, že požiadavky týkajúce sa uvedenia na trh a používania tohto prípravku, stanovené v PUT vydanom pre tento prípravok, nebudú súbežným dovozcom dodržiavané. Preto môžu od prípadu k prípadu príslušným správnym orgánom v zjednodušenom postupe PUT vzniknúť v závislosti od potrebných administratívnych krokov rôzne náklady.

49 Pokiaľ ide o sumu poplatku uloženého súbežnému dovozcovi prípravkov na ochranu rastlín, vyberanú v súvislosti so zjednodušeným postupom PUT, musí byť primeraná nákladom, ktoré vznikli kontrolou alebo potrebnými administratívnymi krokmi na posúdenie žiadosti o PUT. Táto požiadavka však nemôže vylúčiť paušálne ohodnotenie týchto nákladov, pokiaľ členské štáty dodržia zásadu proporcionality. Je na vnútroštátnom súde posúdiť, či vzhľadom na všetky okolnosti sporov vo veciach samých je uvedená požiadavka splnená.

50 Za týchto okolností je potrebné na prvú otázku odpovedať v tom zmysle, že členský štát môže podriadiť zjednodušenému postupu PUT súbežný dovoz prípravku na ochranu rastlín pochádzajúceho z iného členského štátu, v ktorom už mu bolo vydané takéto povolenie, ak dovoz vykoná poľnohospodár na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku, pričom takto udelené PUT sa viaže na každého podnikateľa osobitne. Toto povolenie nemôže byť podmienené označením dovezeného prípravku

vlastnou značkou dotknutého podnikateľa, ak je týmto podnikateľom poľnohospodár, ktorý vykonáva súbežný dovoz na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku. Uvedené povolenie nemôže podliehať platbe poplatku, ktorý nie je primeraný nákladom vzniknutým kontrolou alebo administratívnymi krokmi potrebnými na posúdenie žiadosti o povolenie. Paušálne ohodnotenie týchto nákladov je však prípustné, ak bude dodržaná zásada proporcionality.

O druhej otázke

51 Druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či už citovaný rozsudok Komisia/Francúzsko možno použiť na súbežné dovozy prípravkov na ochranu rastlín vykonávané poľnohospodármi na vlastné potreby ich poľnohospodárskych podnikov. Tento rozsudok sa týka zlučiteľnosti francúzskej právnej úpravy osobných dovozov zákonne predpísaných liekov vo Francúzsku, ktoré neboli uskutočnené osobnou dopravou, s pravidlami Zmluvy týkajúcimi sa voľného pohybu tovaru.

52 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú otázku položenú vnútroštátnym súdom.

O trovách

53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Členský štát môže podriadiť zjednodušenému postupu povolenia na uvádzanie na trh súbežný dovoz prípravku na ochranu rastlín pochádzajúceho z iného členského štátu, v ktorom už mu bolo vydané takéto povolenie, ak dovoz vykoná poľnohospodár na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku, pričom takto udelené povolenie na uvádzanie na trh sa viaže na každého podnikateľa osobitne. Toto povolenie nemôže byť podmienené označením dovezeného prípravku vlastnou značkou dotknutého podnikateľa, ak je týmto podnikateľom poľnohospodár, ktorý vykonáva súbežný dovoz na vlastné potreby svojho poľnohospodárskeho podniku. Uvedené povolenie nemôže podliehať platbe poplatku, ktorý nie je primeraný nákladom vzniknutým kontrolou alebo administratívnymi krokmi potrebnými na posúdenie žiadosti o povolenie. Paušálne ohodnotenie týchto nákladov je však prípustné, ak bude dodržaná zásada proporcionality.

Podpisy